

Миладин Шеварлић: Аграрни буџет опљачкан 2004.

Економија | 9. април 2012. | 18:57

БЕОГРАД – Професор Пољопривредног факултета у Београду Миладин Шеварлић сматра да ће нови начин субвенција утицати на повећање приноса и стабилизацију цена пољопривредних производа. Он каже да ће прелазак на субвенције по оствареном приносу и предатој количини производа или утрошеној количини у сточарској производњи, допринети и већој понуди, али и легализацији промета.

Које су лоше стране ових аграрних мера?

- Основни недостатак новог начина субвенција у пољопривреди је у томе што не постоје утврђени референтни приноси по појединим класама земљишта. Не може се очекивати да исти тржишни вишак испоруче произвођачи који имају оранице прве класе у Војводини, Мачви или Стигу, као и произвођачи осме класе ораница на Пештеру или Голији. То је био недостатак и код субвенција по хектару зато што прва класа није добијала, на пример 50 евра по хектару, а осма класа сразмерно више – 200 евра по хектару. На тај начин, субвенције поред економског добијају и социјални ефекат, а пошто се о томе није водило рачуна, ми смо уништили пољопривреду и села на највећем делу територије испод Саве и Дунава и у појединим деловима Војводине са природно мање продуктивним земљиштем.

Да ли ће већи број пољопривредника бити укључен у нови начин подстицаја?

- Садашњи предлог Министарства пољопривреде да се субвенције исплаћују по приносу, бољи је од претходних мера исплате по хектару, зато што су у овај систем укључена сва регистрована пољопривредна газдинства, а не само она која плаћају пензијско-инвалидско осигурање, што досада није био случај. На тај начин ће се број корисника субвенција повећати, а повећаће се и количине укључене у легалне токове промета пољопривредно-прехрамбених производа. Сада државни буџет годишње губи 160 милиона евра због промета у сивој економији репроматеријала за потребе пољопривреде и пољопривредно-прехрамбених производа.

За време министарке Иване Дулић Марковић делимично су дељене субвенције по килограму?

- Субвенције од 100 евра по хектару увео је министар Слободан Милосављевић, док су у време када је министар пољопривреде била Ивана Дулић Марковић субвенције, на пример за соју и сунцокрет исплаћиване по килограму откупљеног производа. Ниједан систем мера аграрне политике није у довољној мери користио струку и науку и зато ниједан досада није доведен до задовољавајућег краја. Највећа легална „пљачка“ буџета остварена је 2004. године, када је реално био највећи аграрни буџет, а средства аграрног буџета због одсуства кампање о значају и потреби регистрације газдинстава, користило је само 38.000 регистрованих газдинстава, што је мање од пет одсто укупних газдинстава. Индикативно је да се нико од власника крупнијих газдинстава који се сада буне, није солидарисао 2009. године са власницима ситнијих газдинстава када је министар Саша Драгин условио право на субвенције са обавезом пензијског осигурања земљорадника и тиме из права на субвенције искључио око 250.000 газдинстава која су у 2008. години користила средства из аграрног буџета. Нејасно је и зашто субвенције добијају само физичка лица, а не и земљорадничке задруге које имају до 100 хектара.

Сателитски снимци

Који би био најбољи облик подстицаја примарним произвођачима?

- Најједноставнији начин субвенција био би да се исплаћују по хектару са разликом у висини субвенција по класама земљишта, али да држава има сателитске снимке земљишта после сваког 31. маја, јер тако може да се уочи да ли је земљиште обрађено или није, чиме би се спречиле злоупотребе.